

Tisztelt Ünnepi Közgyűlés, Kedves Vendégeink!

Örömmel és szeretettel köszöntöm Önöket abból az, hogy tiszteletüket tették városunk jeles eseményén, melyen - mint évtizedek óta tesszük-, most ismét megemlékezünk Békés újbóli várossá avatásának évfordulójáról.

Ezek az évenként megismétlődő események alkalmasak a visszatekintésre, számvetésre a korábban elvégzett munka értékelésére, elismerésekre illetve az előttünk álló feladatok számbavételére egyaránt. A mai 38. évforduló különlegességét és egyediségét az is megadja, hogy éppen ebben az évben ünnepeljük, Békés újratelepülésének 300.-évfordulóját.

Mint Önök is tudják korábban erről az eseményről - az újratelepülésről - nem emlékeztünk meg, hiszen távoli időről van szó, és mint időben halványuló emlék talán eleget teszünk történelmi kötelességüknek, ha a kerek évfordulókat ünnepeljük meg. Tudjuk jól, hogy Békés benépesítése többször, több ütemben történt, hiszen a község és a vármegye neve egyidős a honfoglalással.

A többszöri elnéptelenedés és újratelepülés nehezen köthető egy évszámhoz, hiszen ezek folyamatosan zajlottak a múltban. A képviselőtestület azért döntött úgy, hogy 2011-et az újratelepülés évének nyilvánítja, mert - mint a legkorábbi rendelkezésre álló adatot használtuk fel békés első református lelkészének beiktatási dátumát: ez pedig 1711. december 28-át. Ez volt az az ünnepélyes alkalom, amikor a lelkész, illetve a presbitérium- mely abban az időben egyben a város előljárósága is volt- letette az esküt a református gyülekezet előtt. Ettől az időponttól kezdve a mai napig a békési emberek folyamatosan élnek

lakóhelyünkön, míg korábban, mint tudjuk, hol a török, hol az osztrák csapatok úzték el őseinket, sokszor teljesen elnéptelenítve a várost.

Bár Békés története sokak előtt ismert engedjék, meg hogy e nem mindennapi alkalmat megragadjam, hogy némi visszatekintést tegyek a visszatelepülés dátumáig.

Mint korábban elhangzott a területet a honfoglalás óta Békésnek hívják, nevét pedig a vármegye első ispánjáról-Békésről kapta. Központi szerepet nyilván földrajzi adottságainak köszönheti, hiszen jól tudjuk, hogy itt folyt össze a Fekete és a Fehér Kőrös és hamarosan megépült az első földvár is. E köré települtek kisebb nagyobb szórványban az emberek. Itt alakult ki a központ és az Árpád házi királyok idejére Békés az egyházi és a világi igazgatás s egyúttal a gazdasági és kulturális élet központja is volt. Nagyságát jelzi, hogy a 14. század közepére a környék plébániái közül a második helyen jegyzik. Vásári jogot 1405-ben kapott mely sokat lendített a fejlődésen. Később a megyeszékhely szerepet Gyula vette át, mert itt épült a tatárjárás után kővár. A város fejlődése azért nem állt meg, hiszen még a 15 század közepén is több alkalommal tartottak itt nádori gyűlést. A város életét a bíróból és 12 esküdttől álló tanács irányította. A gyorsan terjedő reformáció Békésen 1535-ben vert gyökeret és Szegedi Kis István 1552-ben megszervezte a református egyházközséget és a református iskolát.1566-ban a törökök megszállták a várost, melyet elmenekülésük előtt felgyújtottak. 1596-ban tatár segédcsapatok teljesen elpusztították a várost. Az Első visszatelepülés 1610-ben kezdődött. Ezekben a viharos időkben élte a település talán legnehezebb éveit, hiszen hol a törökök hol az osztrákok rabolták ki. A Rákóczi szabadságharc idejére ismét elnéptelenedett Békés, hiszen a fejedelem parancsára a családok északra menekültek.

Az 1711-es év végre az újra betelepülést hozta. Békés vármegye így Békés is Harruckern János tulajdonába került, aki egy felső ausztriai takácsmester fiaként született és a hadiélvezés megszervezésével jutott egyre feljebb a ranglétrán. A Harruckernek, majd a Békést és környékét öröklő Wenckheim-ek sokat tettek a megye és a település fejlesztéséért. Ekkor indult meg tulajdonképpen Békés újkori fejlődése, a körzeti központi szerep folyamatos erősödésével.

Erről az időszakról már sokat elárulnak a levéltári anyagok, gyűjtemények, tárgyi emlékek, melyekről a 300.- évforduló alkalmából ez év folyamán illetve 2012 elején több kiállítás és esemény megemlékezik majd. Kérem Önöket, hogy használják ki ezeket az alkalmakat, hiszen egy település életében ritka az, amikor szinte a közélet minden területéről egy viszonylag rövid időszak alatt kaphatunk átfogó képet. Ismerjék múltunkat, mutassák meg gyermekeiknek, unokáinknak, mert fontos tudni azt, hogy jelenlegi életünk feltételei milyen állomásokon keresztül valósultak meg. Hogyan alakult ki az a város melyet a református templom nagykerülőjéből kitekintve ma is láthatunk. És minden békésinek ismernie kell települése történetét, sikereit, jelentős eseményeit, nevesebb személyiségeit.

Ismernünk kell múltunkat, megbecsülni az elődeink munkáját. hiszen a jövőt csak az tudja hittel építeni, aki tudja honnan jött. És máris elképeztünk a jelenbe, tisztelt hölgyeim és uraim, A célt csak az tudja helyesen meghatározni, aki ismeri az alapokat is.

Elődeink munkája már történelemmé állt össze, de az akkori jelenben bizonyára egy - egy döntés, jelentősebb esemény előkészítése, végrehajtása legalább annyira száraz, tényszerű küzdelmes úton valósult, meg mint ez napjainkban történik.

Nagyon olcsó fogás lenne a jelen problémáit viharos történelmünkhöz hasonlítani és nem is lenne méltó. Mert ugyan Békés lakossága most is fogy, de hol van ez ahhoz, amikor kétszer néptelenedett el a város. Vagy egy másik példa: én még nem találtam olyan jegyzőkönyvet, melyben a város elől járói nevezzük esküdteknek, vagy képviselőknek elégedettek lettek volna a költségvetéssel.

Bizonyára sokat vitáztak a képviselők erről az 1896-évi költségvetésről is, de azt hogy a 2011-éviről sokat vitáztunk azt tudom. Azért azt be kell ismernünk, hogy az élet egy kicsit bonyolultabb lett az elmúlt 300 évben.

Vajon mik foglalkoztatják a 21. század békési emberét napjainkban?

Ebben a vastag költségvetésben benne vannak a célok és a források.

Alapelvünk az, hogy lehet bármilyen nehéz a helyzet – márpedig az – Békés város működőképességét meg kell tartanunk, hiszen ezt követeli a múlt és ezt kéri a jövő. A rendelkezésre álló forrásokkal legyen, az anyagi vagy szellemi természetű jól kell sáfárkodni. Az elmúlt években megterveztük egy gazdasági koncepció mentén azokat a főbb irányelveket, melyet településünk meg szeretne valósítani. Ezen dokumentum összeállításakor figyelembe vettük az anyagi lehetőségeken túlmenően a város földrajzi, gazdasági helyzetét az előzményeket a társadalmi szerkezetét. Úgy ítélem meg, hogy a célok jelentős mértékben teljesültek. Sokat fejlődött a város új intézmények jöttek létre, sikerült újabb lendületet adni a közösségi célok megvalósításának. A város összképén, hangulatán, biztonságán is látszik a pozitív elmozdulás. Ezekben az eredményekben valamennyi békési munkája benne van, hiszen mindezeket olyan példátlan mértékű

társadalmi összefogással valósítottuk meg mely korábban nem volt tapasztalható. Itt szeretnék köszönetet mondani valamennyi békési embernek, aki kivette a részét a közös munkából, legyen ez fizetett alkalmazott, társadalmi munkás vagy civil aktivista.

A folyamat melyet 2006-ban megkezdtünk folytatódhat, hiszen a városvezetés szellemiségében nem változott és a korábban meghirdetett alapelvek továbbra is élnek. Jelentősen változott viszont a körülöttünk lévő társadalmi gazdasági környezet. Mindenki által ismert az ország nehéz helyzete, illetve az hogy a kormány jelentősen szeretné csökkenteni az ország adósságállományát annak érdekében, hogy ne legyünk kiszolgáltatva a külföldi bankoknak. Ez a törekvés helyes, hiszen ha a megkezdett tendencia folytatódna, az ország néhány éven belül teljesen ellehetetlenülne. A törekvés helyes, de a következmények jelentős részét az önkormányzatoknak kell viselni. Ez már az idei költségvetésünkben is éreztetni hatását, melyet úgy kellett összeállítanunk, hogy a kötelező feladatok ellátását maradéktalanul tudjuk teljesíteni, de az önként vállalt feladatok esetében mérsékelnünk kellett a támogatást.

Folyamatosan keressük azokat a lehetőségeket melyek az ún. Működési költségeket csökkenthetik, illetve a saját bevételeket növelhetik. Ezért került szóba az egyik iskolaegység fenntartó váltása, a LISZ Kft vállalkozási tevékenységgel történő kibővítése, illetve az energiagazdálkodásunk részbeni megújuló energiára történő átállítása.

A közmunkaprogram országos szintű átszervezése lehet, hogy hosszú távon eredményeket hoz a munkaerőpiacra történő visszatalálás elősegítésével, de egyelőre az önkormányzatoknak – pláne ott ahol nincsenek munkahelyek – rövidtávon komoly nehézségeket okoz. Sajnos

ez azt jelenti, hogy intézményeinket ebben az évben lényegesen kevesebb közmunkással tudjuk segíteni melyek nap, mint nap szembesülnek ezekkel a nehézségekkel. A lakosság elszegényedése már – már kritikussá vált. A családok jelentős részének adóssága van a bankok felé vagy a közüzemi szolgáltatók felé és nagyrészüik helyzet kilátástalan. Ezért is kellett a szociális célokra szánt kiadásainkat növelni.

Ugyanakkor tudjuk, hogy nem ez a megoldás. Folyamatosan tárgyalásban vagyunk cégekkel, befektetőkkel esetleges munkahelyek idetelepítésére.

Ebben az évben tisztelt hölgyeim és uraim a legfontosabb feladat tehát az új létesítményeink beüzemelése. Az energiatakarékos üzemeltetés megszervezése. A város működőképességének megőrzése.

Tudjuk, hogy folyamatban van a közigazgatás átszervezése és ezzel az önkormányzat munkája, feladatai lényegesen meg fognak változni. Szó van bizonyos intézmények központi irányítás alá történő bevonásáról. Ezzel kapcsolatban még sok a bizonytalanság, de bízunk abban, hogy mindezek az átalakítások a lakosság és a polgárok érdekeit szolgálják majd.

Egy biztos, hogy nekünk, Békésieknek továbbra is otthonunk lesz ez a város. Szeretnénk, hogy az élet és a megélhetés feltételei javuljanak, csökkenjen az elvándorlás, munkahelyek jöjjenek létre. Ezért dolgozunk valamennyien, ezért kérem Önöket, hogy úgy ahogyan eddig tették segítsék a közös munkát. Az elmúlt évben elértük, hogy városunk dicsérő oklevelet kapott a kertészeti munkájáért, dicsérő oklevelet kaptunk a Polgárőrséggel történő példamutató együttműködésért. Versenyzőink, egyesületeink számtalan díjjal tértek haza. Egyre többen mondják: jó békésinek lenni. Az összefogás azt eredményezte, hogy a

környező települések is sok mindenben példaként tekintenek városunkra.

Célunk, hogy ez a lendület folytatódjon tovább. Újabb pályázatok benyújtásával és elnyerésével kihasználjuk a geotermikus energiát. Olcsóbbá szeretnénk tenni a szemétszállítást és a szennyvíztelep felújításival lehetőség nyílik a szennyvízdíj csökkentésére. Terveink vannak az elhagyott vagy elhanyagolt földterületek hasznosítására. Tovább fejlesztjük a turizmust, mely növeli az idegenforgalmat és az ezzel járó bevételt. A sportiskola fejlesztésével további lehetőséget kap az ifjúság. A Kistérségi Járóbeteg Központ, valamint az adakozásból megvalósított termálmedence beüzemelésével a minőségibb gyógyászat, valamint a gyógy turizmus fontos bázisát adjuk át ebben az évben.

Kedves Békésiek!

Most amikor szinte minden önkormányzat bajban van, nekünk ismét meg kell mutatnunk, hogy az elért eredményeket nem hagyjuk elenyészni. Ezzel tarozunk önkamunknak és ezer vagy háromszáz évvel ezelőtti őseinknek egyaránt, akik a legnehezebb helyzetekben is sokszor megmutatták, hogy nincs kilátástalan helyzet, a várost újra lehet építeni, fejleszteni együtt, közös akarattal. Én biztos vagyok benne, hogy ez így lesz most is és a következő ezer évben is.

Köszönöm, hogy meghallgattak